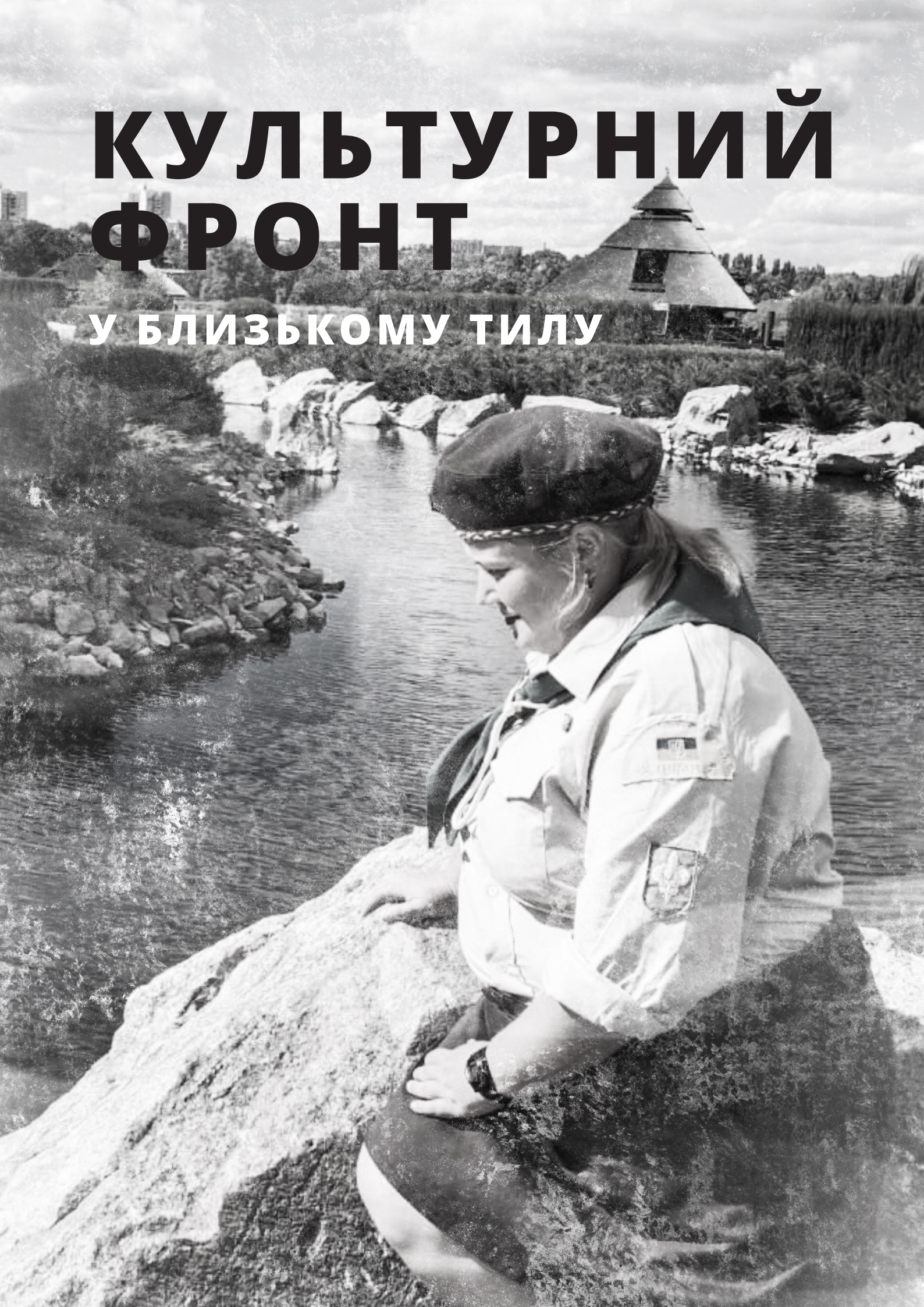

КУЛЬТУРНИЙ ФРОНТ

У БЛИЗЬКОМУ ТИЛУ

Отже, про культурний фронт. Чи про те, як тримають культурні, часто далекі, а зараз і все ближчі культурні тили.

Початок російсько-української війни мене застав у Чугуєві. Тоді я була науковою співробітницею Художньо-меморіального музею І. Ю. Рєпіна. Як не дивно, в складі цього музейного комплексу є Краєзнавчий відділ. От саме там я і працювала, як на мене, успішно поєднуючи музейництво, археологію, педагогіку і купу всього іншого, що поєднують співробітниці маленьких музеїв по всій Україні. Отже, 2014 рік. Військове містечко на Харківщині. Крим. Потім Іловайськ. Дебальцеве і всі ті жахи, до яких ми не були готові. В рамках підготовки заходів до Дня збройних сил України, якщо не помиляюсь, 2014 чи 2015 року, ми вирішили підготувати виставку. Там були плакати на військову тематику, дитячі листи, гільзи від різних калібрів, тематичні сувеніри... Але головне, що там було, так це основа до маскувальної сітки. Ідея була такою, що всі відвідувачі будуть долучатися до її виготовлення і таким чином перемога буде спільною і всі будуть до неї дотичними. О, тоді здавалося, що до перемоги рукою подати... А минуло вже 8 років...

Отже, АТО, потім ООС. Весь цей час музей, археологія, популяризація.

Поступово чугуївська сторінка мого життя добігала до кінця і починалась дніпровська. Тут так само музей, археологія, популяризація. Але вже на рівні не просто обласного, а національного музею. Десь на межі 2018—2019 років додався пластовий пункт, а разом з ним

патріотичне виховання виходить на новий рівень.

24 лютого застало мене саме в Дніпрі. Перший день пройшов у суцільній непевності. Єдине що — додалась купа підписок на телеграм канали, десь через тиждень до них додався канал «Сирена. Дніпр». Але вже 25 лютого я поїхала на роботу. Живу на лівому березі, музей — на правому. Оті хвилини, котрі ми їхали мостом, мені видалися довжиною в життя. Невизначеність була у всіх. Але в перший день колеги розібрали основну частину експозиції. Точніше, найуразливішу її частину — дорогоцінні метали, органічні археологічні знахідки. Але роботи було вдосталь ще і 25, 26 та тиждень по тому. Демонтаж експозиції в залі супроводжувався спробами убезпечити вуличну експозицію. Здавалося б, що може загрожувати брилам каменю, котрі вистояли 5, 3 тисячі років та 500-600 років? А ракети все летіли. Тому запитань щодо необхідності таких заходів залишалося все менше.

А ПОТІМ ЗГОРІВ МУЗЕЙ МАРІЇ ПРИЙМАЧЕНКО.

А ПОТІМ РАКЕТА ЗРУЙНУВАЛА ОДНУ З БАБ В ІЗЮМІ.

А наші баби все ще обкладені піском. Під час однієї з ракетних атак на Дніпро посипалась стеля в залі археології, і ми до розбирали ту частину експозиції, котра ще була.

З чотирьох співробітників і співробітниць відділу археології в місті я залишилась одна...

Паралельно додалося волонтерки — фури з гуманітарною, збір тканин для сіток маскувальних, сортування, пакування. Цього всього було так багато...

Перші дні була віра в то, що війна закінчиться за тиждень, ну добре, за місяць... І закінчиться саме нашою перемогою. Лютий добіг кінця, за ним і березень. А війна не закінчувалась. Я згадала, що я — музейниця. Запропонувала заступниці директорки спробувати відновити якусь освітню музейну роботу. Виявилось, що такі думки були в багатьох колег. Отже, сказано — зроблено! Повертаємося до музейних занять. Питання — де? Не експозиційні зали. Не приміщення, де є фонди. Перше заняття я провела у власному кабінеті. Але тут величезні вікна. І так ми колективом дійшли до необхідності організувати музейний хаб. Знайшли напівпідвальне приміщення... До 24 лютого це були кабінети відділу АТО. Але його завідувач знову повернувся на фронт, а наукова співробітниця — до волонтерської роботи.

Заняття проводимо, на телеканали ходимо, про культуру розповідаємо. Але мало. Музейній душі все мало. Так з'явилась виставка на археологічну тематику. І постійні екскурсії нею. А зараз вже і цього мало! Плануємо робити ще одну!

ПРОВЕЛИ З КОЛЕГАМИ НІЧ МУЗЕІВ. МАЛА ТАМ І ЛЕКЦІЮ ПРО АРХЕОЛО- ГІЮ ПІД ЧАС ВІЙНИ, І МАЙСТЕР-КЛАС.

Всі ці заходи показують, що люди скучили за культурою, за мистецтвом, за про-

сто поговорити на щось крім війни. І я готова їм то всьо давати!

Ще взимку 2020—2021 року я почала робити прикраси з епоксидної смоли. Зараз я їх продаю і всі гроші, звісно, переказую на потреби знайомих волонтерок. Скільки грошей вже заробила, не знаю. Важко порахувати. Але скільки б не було, їх для нашої перемоги все недостатньо! Тому продовжую і не зупинюся! Для творчості у часі війни теж є і час, і сили. Інакше можна здуріти (пишу це, а в небі якийсь двіж... Повітряної тривоги немає, тому, сподіваюсь, що то наші полетіли робити бавовну десь в Белгороді).

А потім, з першого дня після Перемоги, ми відновимо експозиційні зали, проведемо археологічні експедиції, прикрасимо себе блискітками, сережками, вдянемо найкращі свої вишиванки і будемо обійматися зі всіма, хто повернулися, хто і не їхали. Самі поїдемо по гостям у Харків, Марік, чорт забирай, на море до Генічіська поїдемо! І збудуємо, розбудуємо і розкажемо!

*Ганна Юрченко, музейниця
Дніпро — Дніпро*